

Склярів Євгеній Сергійович,

2 курс, фізико-математичний факультет,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Волянчук Н. Ю., д.психол.н., проф.,

кафедра психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

Толерантність як фактор урегулювання конфліктних ситуацій

Постановка проблеми. В сучасному демократичному суспільстві процес формування особистості ґрунтується на принципі «всі різні, і всі рівні». Відсутність самоконтролю, розуміння іншого, презирство, підозрілість, недовіра, егоїзм, емоційна неврівноваженість породжують конфлікти й напруженість, позбавляють простір міжособистісних відносин почуття захищеності й безпеки. Наслідком інтолерантності є такі види небезпек, як ксенофобія, дискримінація, екстремізм, насильство, маргіналізація, свавілля.

Мета дослідження полягає у спробі з'ясувати роль та місце толерантності у міжособистісних відносинах суб'єктів діяльності.

Результати та їх обговорення. Теоретичний аналіз показав, що толерантність - ціннісна й поведінкова складова особистості. Толерантність трактується як поблажливість, терпимість в ставленні до чого-небудь (чого не схвалюєш). Толерантність розглядають як вимір вищого аксіологічного порядку, у деяких випадках може стати єдиною можливим шляхом погашення, урегулювання конфліктних ситуацій або ж їхнього попередження. Толерантність відіграє важливу роль в міжособистісних відносинах.

Міжособистісні відносини розвиваються і досягають результату тільки в тому випадку, якщо поведінка взаємодіючих людей заснована на визнаних у суспільстві соціальних нормах. Будь-яке відхилення від них призводить до різного роду відхилень, що може призвести до появи асоціальної поведінки. Ефективність побудови міжособистісних відносин залежить насамперед від настанов, орієнтацій, очікувань особистості, крізь призму яких вона оцінює та взаємодіє з конкретною особою, групами осіб.

Міжособистісна комунікація це складний процес, під час якого відбувається не лише обмін інформацією, а й її формування, отримання, відправлення, уточнення, перероблення, обговорення, розвиток. Роль толерантності в комунікації полягає в тому, що людина або не бачить особливих відмін між підструктурами своєї особистості і особистості партнера, або не переживає негативних переживань з приводу відмін.

Для адекватного уявлення та побудови образу надважливе значення має толерантність особистості, вона забезпечує універсальну умову існування людини, умову успішного діалогу, гарантія продуктивної діяльності та взаємозв'язку людей у межах однієї культури й у просторі міжкультурних відносин. Щоб запобігти міжособистісному конфлікту, основою якого є розмаїття та суперечливість у поглядах, слід на перше місце у взаємовідносинах поставити толерантне ставлення один до одного, що веде до єдності в різноманітті, пошуку компромісів, поважного ставлення до інших, особистої відповідальності.

Висновки. Таким чином, встановлено що толерантність може розглядатися як фактор урегулювання та запобігання конфлікту, а цілеспрямований її розвиток є надважливим у процесі фахової підготовки особистості професіонала.